

Către: Dumitru BUDIANȘCHI
Ministrul Finanțelor

Sergiu GAIBU
Ministrul Economiei

Alexei GHERTESCU
Președintele consiliului concurenței

Copie: Ion GUMENE
Președintele comisiei interdepartamentale pentru echipamente de casă și control, Secretarul de Stat,
Ministerul Finanțelor

Rozalina ALBU
Directoarea Serviciului Fiscal de Stat

Nr. 81 din 12 octombrie 2022

Ref.: Obligația de conectare la SIA "Monitorizarea electronică a vânzărilor"

Stimați domni și doamne,

Vă salutăm din numele Asociației Patronale „Camera de Comerț Americană din Moldova” (în continuare „AmCham Moldova”).

Prin prezenta scrisoare, vă prezentăm îngrijorările și comentariile comunității de afaceri, reprezentată prin AmCham Moldova ce țin de necesitatea conectării agenților economici – contribuabili mari la Sistemul Informațional Automatizat "Monitorizarea electronică a vânzărilor" (în continuare – SIA MEV).

La data de 16.08.2022, Comisia interdepartamentală pentru echipamente de casă și control a emis [decizia nr. 26-11/1-19/03](#) (publicată în MO din 19.08.2022), prin care sa decis ca [agenții economici – contribuabili mari](#), care practică activitățile specificate în anexa deciziei, începând cu 01.01.2023 și 01.07.2023, vor utiliza echipamente de casă și de control conectate la SIA MEV (în dependență de genul de activitate pe care îl desfășoară).

Această decizie, de fapt, impune agenților economici contribuabili mari schimbarea tuturor echipamentelor de casă și de control de care dispun astăzi, fapt ce va genera pentru agenții economici vizați costuri suplimentare pentru procurarea, instalarea și întreținerea ulterioară a acestora. Este de menționat că cheltuielile suplimentare urmează a fi suportate integral de mediul de afaceri, fără careva suport din partea statului. Este important de menționat, în acest context, că **chiar dacă decizia dată impactează semnificativ agenții economici, în special, într-un an de crize financiare profunde, nu s-a prezentat o analiză a impactului de reglementare a acestor prevederi opiniei publice.** Or, o astfel de decizie cu siguranță că nu putea fi luată fără a studia felul în care aceasta va afecta piața, mai ales că au fost selectate anumite genuri de activitate. În condițiile crizei energetice, economice și sociale acute prin care trec societatea și mediul de afaceri, considerăm că momentul de timp al schimbărilor decise de Comisia Interdepartamentală este unul nepotrivit. Or, cheltuielile se vor fi suportate de mediul de afaceri pentru finanțarea procurărilor de ECC de tip nou, ar putea fi redirecționate spre finanțarea cheltuielilor energetice majorate considerabil și acordarea de suport material angajaților în perioada rece a anului.

Totodată, chiar dacă unele domenii de activitate ar urma să se conecteze la SIA MEV deja de la 1 ianuarie 2023, la momentul remiterii scrisorii încă **nu există o claritate normativă vizavi de tratamentul fiscal a valorii TVA luate la deducere aferentă echipamentelor de casă și control care nu au fost supuse amortizării depline dar necesar a fi scoase din uz, precum și vizavi de tratamentul fiscal a valorii neamortizate (valoarea contabilă) a acestora.** Este de menționat că apreciem deschiderea Serviciului Fiscal de Stat în a clarifica, în regim de urgență, aceste aspecte prin intermediul Bazei Generalizate a Practicii Fiscale – angajament luat în cadrul ședinței de lucru a Comitetului Fiscal al AmCham Moldova cu conducerea SFS.

De asemenea, nu s-a comunicat despre o serie de aspecte tehnice ce ar însoți acest mecanism – aspecte, despre care s-a convenit să fie discutat mai pe îndelete la o eventuală ulterioară ședință cu Serviciul Fiscal de Stat și CTIF. De exemplu, nu este clar **cum anume se va confirma transmiterea informației către SIA MEV, pentru a nu admite pretinsa netransmitere de către organele fiscale la controalele ulterioare.** De asemenea, nu este clar **cum se va proceda cu necesitatea ținerii registrului mașinii de casă și control/imprimantei fiscale (Registrul MCC/ IF) și dacă mai este nevoie de a se realiza careva rapoarte de final de zi (Rapoarte Z).** Menționăm că [Conceptul tehnic al SIA „MEV”](#) (HG nr.55/2020) prevede că implementarea cu succes a sistemului va determina transferul în timp real a datelor fiscale de la ECC către serverul Serviciului Fiscal de Stat, astfel fiind inutilă ținerea Registrelor MCC. Întrebări neacoperite țin și de **felul în care va funcționa, în aceste noi condiții, cecul electronic,** validarea și emiterea acestuia, pentru a nu admite blocarea imprimantelor fiscale după 72 ore, cum specifică regulamentul cu privire la ECC. De fapt, și acest termen de 72 ore este unul destul de contestabil, mai ales când posibila eroare va avea loc în ajun de weekend – perioadă în care SFS nu funcționează și nu ar putea acorda asistență contribuabililor. În final, **nu este clar care ar trebui să fie acțiunile contribuabilului în cazul în care sistemul nu rezistă unui aflax atît de pronunțat de solicitări și nu reacționează,** ducând la necesitatea de stopare a activității tuturor echipamentelor de casă conectate la acesta.

În esență, acțiunea promovată de Comisia interdepartamentală, urmărește **scopul nobil de reducere a evaziunilor fiscale prin gestionarea mai operativă a riscurilor fiscale.** Reieșind din acest deziderat nu este clară prioritizarea schimbării ECC anume de către contribuabilii mari, care după cum este bine cunoscut nu admit încălcări în masă la utilizarea ECC. **Ar fi oportun ca Serviciul Fiscal de Stat să vină cu date statistice despre numărul de controale și încălcări la aplicarea ECC constatate în cadrul controalelor la contribuabilii incluși și separat neincluși în Lista contribuabililor mari,** deoarece credem că anume astfel de constatări ar putea constitui un fundament suficient pentru a face astfel de "îngustări" de aplicare a legislației și procedurilor.

De exemplu, activitatea farmaceutică (import și vânzări angro), este o activitate licențiată, cu importuri verificate de către Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale. Mai mult ca atât, activitatea comercială farmaceutică are la bază formarea prețului de vânzare reglementat de Lege, ceea ce presupune adaosuri comerciale limitate, (Legea nr. 1456 cu privire la activitate farmaceutică). Ori, implementarea regimului propus pentru activitatea farmaceutică într-un termen scurt periclitează capacitatea entităților supuse proiectului din punct de vedere financiar. Mai atragem atenția că toate punctele de vânzare a medicamentelor care aparțin contribuabililor mari sunt dotate și corespund celor mai înalte standarde atît de deservire a cetățenilor, cît și de securitate pentru cetățeni, fiind instalate camere video și deținând certificate sanitare, GDP în domeniu. Iar, fiecărui cetățean care se deservește și achiziționează medicamente/produse igienice, etc. îi va fi eliberat bon fiscal, acesta garantând calitate și soluționarea ulterioarelor reclamații dacă apar. Un alt factor este că activitatea farmaceutică deține subdiviziuni(farmacii) în toate țara și, reieșind din specificul activității, cu cît mai multe puncte de vânzare deții, cu atît este mai greu să inițiezi tranzacțiile dubioase, sau să coordonezi ca vânzătorii să comită intenționat evaziuni fiscale, managementul și politicile acestor companii axându-se pe transparență și corectitudine maximă.

În art. 3 alin. 1 din Legea concurenței, **statul asigură libertatea activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale și apărarea drepturilor și intereselor întreprinderilor și ale cetățenilor contra practicilor anticoncurențiale și concurenței neloiale,** iar articolul 8 (1) din Legea nr.845/1992 "Cu privire la antreprenoriat și întreprinderi",

stabilește expres, că statul creează tuturor întreprinderilor condiții juridice și economice egale de gospodărire, garantează respectarea drepturilor și intereselor lor legitime, contribuie la dezvoltarea concurenței libere, conștiințioase între acestea, le asigură posibilități egale de a folosi resurse tehnico-materiale, naturale, de muncă, financiare și informative, neadmițând monopolizarea piețelor acestor resurse, și reglementează activitatea de întreprinzător în baza legislației în vigoare.

Atât Legile indicate supra, cât și Constituția RM nu diferențiază subiecții activității de întreprinzător din RM, aceștia fiind egali în drepturi și obligații. Astfel se constată, că statul/Comisia prin adoptarea deciziei din 16.08.2022, a negat aceste principii de egalitate în drepturi și obligații, cât și concurență loială, or **agenții economici contribuabili mari fiind puși într-o situație defavorabilă în raport cu ceilalți subiecți ai activității de întreprinzător.**

Mai mult ca atât, la data de 26.09.2022 Comisia prin decizia nr. 26-11/1-19/04 (publicată în MO la 30.09.2022) a modificat pct.1 din decizia nr. 26-11/1-19/03 din 16.08.2022, **prin care a exceptat o întreprindere de stat de la executarea deciziei Comisiei din 16.08.2022 și anume, de a utiliza ECC conectate la SIA MEV.** Astfel, se constată că autoritățile statului/Comisia interdepartamentală prin această modificare creează condiții economice mai favorabile unui subiect vizat de prevederile deciziei Comisiei din 16.08.2022, încălcând astfel atât prevederile art. 126 din Constituția RM în care se menționează, că statul trebuie să asigure libertatea comerțului, protecția concurenței loiale [...], cadrului juridic privind protecția concurenței, inclusiv de prevenire și de contracarare a practicilor anticoncurențiale și a concurenței neloiale, prevăzut de Legea concurenței (nr. 183 din 11.07.2012), cât și angajamentelor asumate de Republica Moldova prin politicile aprobate privind implementarea Acordului de asociere încheiat cu UE.

În situația dată, **se impune consultarea oficială a opiniei Consiliului concurenței referitor la decizia Comisiei din 16.08.2022, cât și a pct. 1 din decizia Comisiei din 26.09. 2022**, cu suspendarea acțiunii acesteia, până la momentul obținerii unei poziții oficiale a autorității asupra respectării principiilor concurenței în acest caz. De asemenea, în cazul în care se insistă pe implementarea, începând cu 1 ianuarie 2023, a primei etape a Deciziei din august 2022, este important de asigurat că toate aparatele de casă noi (vândute din august 2022) sa fie doar cu modulul de interconectare acreditat de SFS.

Vă rog să o considerați pe Veronica Sirețeanu, coordonator al Comitetului Fiscal, în calitate de persoană de contact din partea AmCham Moldova (veronicasireteanu@amcham.md) pentru ulterioara interacțiune la acest subiect.

Vă mulțumim pentru colaborare și vă îndemnăm să ne contactați pentru orice informații adiționale.

Cu respect,

Mila Malairău

Director Executiv

A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”